

Bvezna vojaška dolžnost od 21. do 30. leta.

100,000 JIH JE PODVRŽENIH VOJAŠKI DOLŽNOSTI.

Washington, D. C. — V štirinajstih dneh bo najbrž izdana proklamacija, da se registrira 10,000,000 moških v starosti od 21 do 30. leta za vojno službo proti Nemčiji.

Iz teh 10,000,000 mož bodo izbrani prvih 500,000 rekrutov za vojsko in kasneje nadaljnjih 9,500,000 rekrutov, kadar jih prednik zopet pokliče k naboru.

V državi Illinois živi v določeni starosti 639,500 mož in od njih bo izbranih 30,000 mož za vojsko.

V Chicago živi v tej starosti po zadnji števni uradi okoli 300,000 mož, iz katerih bo izbranih 15,000 mož za prvo armado. Po prijavi, ki smo jo navedli za državljane in mesto Chicago, bodo vendar tudi druge države dale rešitve za prvo armado.

Senatni in zbornični odbor sta sporazumela glede starosti, črta sta Rooseveltovo armado provaljevali in spremenjeno vojaško predlogo sprejmeta senat in omica.

Mogoče se zopet oglašijo prijavitelji Roosevelta v zbornici in zlobo sulico za Rooseveltovo armado prostovoljcev. To lahko zakasni predlogo, preprečiti je ne more.

Predsednika so obvestili, da predložijo predlogo v podpis ne smejo kot v pondeljek. Predsednik izda takoj proklamacijo za registriranje državljanov in vseh otrok (izvzeti so podaniki iz Nemčije), ki so vzeli prvi papir v starosti od 21. leta do vstevšega 30. leta.

Regularna armada bo pomnožena na vojno moč 287,000 mož, ki dobe potem sistema prostovoljev ali skozi obvezno vojaško dolžnost.

Ravnatoko pomnože milico na 4,800 mož skozi prostovolje ali skozi obvezno vojaško dolžnost.

Prvo armado, ki bo štela 500,000 mož, dobe skozi obvezno vojaško dolžnost.

Vsi možje, ki jih pokličejo pod zastavo, služijo za dobro vojne.

Vsi vojski prejmejo \$25.00 plačane mesece, podčastniki dobe imerno povišano plačo.

V splošnem sodijo, da novinec regularno armado odidejo tabor v vežbališču tabora, novinec milico pa okoli 1. julija, 500,000 novincev za prvo armado pa okoli 1. septembra.

VEZNA SANITETNA ENOTA JE ODŠLA NA BOJIŠČE.

New York, N. Y. — Prva vezna sanitetna enota je odpeljala iz New Yorka ameriškega pristana na francosko.

Enota je pod poveljstvom dr. Franka iz regularne armade. Not obstoji iz 26 zdravnikov, 100 sanitarnih pomočnikov, 153 sanitarnih pisarjev in stenografov. Enota je bilo večina rekrutirano v Clevelandu.

Enota je preskrbljena z vsemi potrebnimi zdravniškimi inštrumenti in drugimi potrebščinami.

DRUŽENE DRŽAVE SO KUPILE AVSTRIJSKE TRGOV. SKLE LADJE.

Washington, D. C. — Zvezna komisija za transportarijo namizila, da je kupila sedem avstrijskih trgovskih ladij za polno oboroženo, ki je vnavadi zdaj za ladje.

Ladje so bile zasidrane v ameriških lukah in so bile lastnina avstrijskih lastnikov, dasiravno so plule pod avstrijsko zastavo.

Ladje so težje 52,651 ton in za njih so dali \$6,778,006. Popravilo jih v par mesecih in potem odnesejo na morje.

Najbrž gre za ladje „Austro-Americane“ — V tej družbi je bilo več ameriškega kapitala kot avstrijskega.

Vlada naj prevzame nadzorstvo nad živili.

ČE NE, BO MOKA STALA \$20 SOD.

New York, N. Y. — Herbert C. Hoover, ki je nedavno prišel iz Evrope, da raztolmači vladi, kako je v živili v Evropi, pravi, če vlada ne prevzame nadzorstva nad živili, da bo stala moka \$20 sod, preden konča leto. Sedanja cena moki se lahko zniža od 40 do 50 odstotkov, poleg pa lahko še producent (farmer) dobi pošteno ceno.

Hoover pravi: "V tej deželi niso razmere prilagodene za živilsko paniko, tudi niso take, da opravilneje odesrkuje cene, če se opoziciji, ki zagovarja posebne interese, ne posreči poraziti predsednika, ki išče, da se vladi izroči potrebno nadzorstvo nad živili.

Amerike ne ugroza lakota, ker imamo sedaj več, kot potrebujemo za prehranitev ljudstva, drugo leto se pa rezervna je pomnoži.

Narod potrebuje nadzorstvo nad živili iz dveh vzrokov: Da uradi cene in pomnoži rezervne zaloge živil. Ko smo djali na stran za svoje potrebe, imamo s Kanado le 60 odstotkov odveč od tega, kar zahtevajo od nas naši alijanci. Če sprejmemo nadzorne odredbe, jim lahko damo še 20 odstotkov.

Farmer ni v letu 1916 dobil \$1.30 za bušelj pšenice, zdaj pa stane bušelj pšenice v New Yorku \$3.25, moka pa \$14 sod.

Prepričan sem, če vladi podeli potrebno moč, da spravi iz trgovine nekatere smrdljive dihurje, bi lahko prodajali sok moke v New Yorku po osem dolarjev, četudi bi bila pšenica po \$1.50 bušelj. To bi bila prav dobra kupčija in vsak trgovec bi poleg imel še svoj dobiček. Če ne bo nadzorstva nad živili, bo stal sod moke še pred koncem leta \$20, kar pomeni nered v plačah, v industriji in v prehranitvi.

Nadzorstvo nad živili ne pomeni, da Američani dobe krušne karte ali listke, ampak pomeni ohranitev živil in odpravo špekulacije in negospodarsko ravnanje z živili.

Iz izjave Hooverja je razumeti, da imajo špekulantje in ljudski oderuhi, ki jih Hoover imenuje smrdljive dihurje, svoje ljudi v Washingtonu na delu, ki podpihujejo kongresnike in senatorje, naj ogovarjajo vladnemu nadzorstvu za živila.

Oderuhi in špekulantje so hujskali za vojno, ker so mislili, če pride do vojne, da bodo lahko odirali ameriško ljudstvo po svoji volji in da oderuštvo ne postavijo meje. Tem lumpom, o katerih je dejal senator Thomas iz Misourija, da je zanje edino pripravno mesto svetilniški drog, je najvišji ideal denarna mošnja. Dolžnost vseh kongresnikov in senatorjev je, da glasujejo za predlogo, ki določa, da pridejo živila pod vladno nadzorstvo. Čim ostreje so določbe v predlogi proti oderuhom, toliko boljše je za ameriško ljudstvo.

Ko pride predloga na glasovanje, se bo pokazalo, kdo zastopa posebne interese in kdo ljudske. Da se to izve, je treba zahtevati glasovanje po imenih.

HLEBEC KRUHA 15 CENTOV.

Chicago, Ill. — Ward kompanija naznanja, da od pondeljka naprej ne bo več prodajala hledecv po 6 centov, ampak le po deset in petnajst centov.

UBIJALEC OBDOJEN V DOSMRTNO JEČO.

Princeton, Ind. — John Reese, ki je ubil svojo ljubico Mary Jones dne 9. marca, je bil spoznan krivim umora druge vrste. Sodišče ga je obsodilo v dosmrtno ječo.

Njegov zagovornik je trdil, da Reese ni pri zdravi pameti. Potrotniki so se posvetovali le trideset minut glede pravoreka.

Silen poraz za prohibicijo v legislaturi.

OSEMNAJST MOKRIH IN SUHIH PREDLOG UBITI.

Springfield, Ill. — V legislaturni zbornici je bilo ubitih osemnajst mokrih in suhih predlog. Predloge so šle v grob, iz katerega ne vstanejo tako hitro, ker so vse take predloge ertane na zakonodajnem koledarju.

Pri razpravi so padale ostre besede in očitki. Poslanec Lee O'Neil Browne je dejal, da so veliki hotelirji v Chicago potrošili denar, da se Barbourjeva predloga o plesnih dvoranah ne raztegne na hotele v notranjem mestu.

Takoj je vstal poslanec Perkins iz Lincoln in očital, da je gotovina povzročila poraz predloge pred 3. tedni, ki je hotela spraviti na splošno glasovanje vprašanje lokalne prohibicije.

Poslanec Mihael L. Igoe iz Hyde Park okraja, vodja demokratične večine, je bral levite William Hale Thompsonu, županu v Chicagu.

Mokri so porazili Brucevo predlogo, ki določa desetodstotne alkoholne pijače, Barbourjevo predlogo o plesnih dvoranah, Shurtleff-Swiftovo predlogo za petmiljski prohibicionistični pas okoli mornariškega vežbališča v Lake Bluffu in Tuttlevo predlogo, ki je določevala jetniško kazen za osebe, ki jih primejo drugje, da so prodajale opojne pijače v suhem teritoriju.

Mokri so zopet podlegli s predlogi, ki je dajala pivovarjam pravico, da lahko prodajajo pivo narobenikom v suhem teritoriju direktno na dom. Dobili so šest glasov premalo.

Scott McBride, superintendent protialkoholne lige, in poslanec Thomas Curran, vodja mokrih, sta se končno pogodila, da je treba ubiti vse mokre in suhe predloge, ki so na koledarju odseka.

Vsled tega dogovora je dvanajst predlog mirno zaspalo.

V programu je, da zgrade mornariško postjo v Grant parku, in poslanec Lee O'Neill Browne je dejal z ozirom na predlogo o petmiljskem suhem pasu okrog mornariških vežbališč, da ima predloga namen posušiti mesto Chicago.

Ko je Igoe govoril o predlogi za plesne dvorane, mu je zaklical vmes poslanec Perkins: "Ali ni res, da ste vi eden tistih mož, ki je v zvezi z alkoholnimi interesi, da porazite to predlogo?"

Igoe je rekel: "Odgovorim vam, vi velika žirafa. Stavim lahko vsak dolar, ki ga dobim, da sem izpil manj opojnih pijač kot vi."

Prohibicionistično vprašanje je v tem zasedanju ilinojske legislature pokopano in ne pride več na dnevni red. Vprašanje prohibicije je oviralo poslanec pri njih delu in prav je, da so ga porinili med staro in pozabljeno šaro. Prohibicija ne šoljšuje ljudi, ampak vzbuja v njih strast, da še toliko bolj hrepene po življanju opojnih pijač, ker so prepovedane. Pijančevanje se da odpraviti s podukom, vzgojo in z radikalno spremembo obstoječih družabnih razmer in ne s prohibicijo.

ŠE TRI VOJNE KOMISIJE PRIDEJO V AMERIKO.

Washington, D. C. — Iz treh držav, ki so v vojni z Nemčijo, pridejo vojne komisije v Združene države.

Državni deparment je dobil oficijelno obvestila, da prideta vojni komisiji iz Rusije in Italije, ne oficijelno je bil pa obveščen, da tudi Japonska odpošlje vojno komisijo.

Japonska komisija se pripelje na bojni ladji in njena naloga je, da odpravi nesporazum, ki je povzročil govorico o bodoči vojni med Japonsko in Združenimi državami.

VREME.

Danes lepo vreme, vlekli bodo lahki severozapadni vetrovi. Solčni vzhod ob 4:33 a. m.; solnični zahod ob 6:59 p. m.

Kako rešijo predlogo o spijonaži.

DODALI SO SPREMENBNE PREDLOGE GLEDE CENZURE.

Washington, D. C. — Do sedaj se ni nobena vojna predloga povzročila tako ostrih debat v senatu in kongresni zbornici kot predloga o spijonaži. Ahileva peta te predloge je odstavek, ki se peča s cenzuro časopisja. Kongresniki in senatorji zahtevajo, da se ta odstavek erta ali se ga pa tako jasno sestavi, da se ga ne more zlorabiti proti časopisju in zadene v resnici le tiste, ki so z namenom, da kujejo Združenim državam, priobeli informacije, ki koristijo sovražniku. Skoraj enajst dni se traja razprava in vsa opozicija se osredotočuje proti cenzuri časopisja in embarga v nevtralne dežele.

V četrtek so izjavili voditelji v senatu, da upajo, da debata konča v petek in potem senat glasuje o nji.

Pred zaključkom zasedanja v četrtek zvečer sta senatorja Cummins in Thomas angestirala spremembni predlog o odstavku, ki ima opraviti s cenzuro, ki modifizira jezik v odstavku. Senator Overman, ki je glavni zagovornik predloge, je sprejel spremembni predlog in je dejal, da ga doda predlogi v petek.

Senator Stone vstraja pri svojih nazorih in najbrže bodo mnogi drugi senatorji zahtevali, da ertajo določbo za cenzuro časopisja iz predloge.

Spremembni predlog pravi, da kaznuje osebe, ki namenoma kršijo določbo v tem odstavku, s \$5,000 denarne globe ali s petimi leti ječe. Po originalu je bila kaznjiva vsaka oseba, ki je priobila informacije, ki koristijo sovražniku. Besede "namenoma" ni bilo notri.

Senatorji, ki so proti cenzuri, menijo, da bo cenzura napravila več škode kot dobrega. Po njim mnenju je boljše prenesti manjše zlo kot pa cenzuro, ki je večje zlo in se dotika v ustavi zajamčenih pravic in ugroza demokracijo, za katero so se ustanovitelji te republike bojevali.

DVA ČRNOROKARJA PRIJETA.

Chicago, Ill. — Dva člana "črne roke" je policija spravila na varno, ki je že večkrat poskušala izsiliti denar od različnih ljudi. Tako so črnorokarji tudi večkrat pisali trgovcu z železnino Salvatore Tonasello in njegovi ženi grozilna pisma, v katerih so zahtevali denar. Toda trgovec se za pisma še zmenil ni. Ravno zadaj za njegovo prodajalno ima ta "družba" svoj "glavni stan".

Ker so črnorokarji zaman pisali trgovcu pisma, se odločita dva člana črne roke da ga obiščeta in z grožnjami prisilita, da jima da denar. In res nekega dne prideta dva Italijana k njemu v trgovino in ga s samokresni in noži prisilita, da jima izroči \$95. To je bilo sicer še slabše kot grozilna pisma, katera je skoro redno vsaki mesec dobival. Salvatore Tonasello bi še sedaj molčal radi strahu pred temi "odjemalci", ko bi njegova žena ne bila toliko pogumna in ne ovadila vse stvari policiji. Ta je bila takoj pripravljena jima pomagati. Detektivji so takoj odšli na označeni kraj, toda dobili niso nič drugega, kar je pa značilo, da še pridejo. Ko so bili policaji vedno na strani, se jim je nekega dne posrežilo, da prijeta dva teh ptičkov. — Nekega dne prideta dva črnorokarja v prodajalno, ki sta takoj obudila sum; ko sta pa zapazila, da nista sedaj več tako varna, kot sta bila prvič, sta pokašala hitro oditi. Toda detektiva sta bila hitrejša in sta oba aretirala in odvedla v zapor. Upajo, da so dobili prava ptička, ki sta tudi pisarila grozilna pisma. Ko so namreč primerjali njih ročno pisavo, so se vsajaki izrekli, da je ta pisava popolnoma enaka s pisavo v grozilnih pismih.

Avstrija išče mir s Francijo.

AVSTRIJSKI EMISARJI SE ODPRAVLJAJO V ŠVICO.

London, 11. maja. "Exchange Telegraph" ima brzojavko iz Amsterdamu, ki se glasi, da se trije prominentni avstrijski političarji odpravljajo na pot v Švico. Političarji gredo na mirovno misijo in upajo, da jim bo zagotovljena pot v Pariz, kjer žele razpravljati s francoskim kabinetom o miru. Vest prihaja iz zanesljivega vira.

Pariz, 11. maja. — Po vesteh iz Švice piše "Freundenblatt" na Dunaju sledeče: "Avstrija si želi miru, ker ne mara, da bi človeštvo do cela izkrevavelo. Položaj na naših frontah je dober in pripravljani smo nadaljevati vojno, ako sovražniki zopet zavrnejo našo roko, ki jim jo nudimo." List se dalje bavi s položajem v Rusiji. Avstrijski vladni krogi so iznenadeni, da se je nova Rusija odločila za nadaljevanje vojne in "Freundenblatt" prerokuje, da bo "lažljiva ruska demokracija kmalu propadla".

ANGLIJA V NEVARNOSTI.

London, 11. maja. — Uradno poročilo o večerajšnjih razpravah v parlamentu ki je bil v tajnem zasedanju, navaja izveščke Lloyd Georgevega govora, iz česar je posneti, da se je parlament bavil s splošno militaristično situacijo, položajem v Rusiji, ofenzivi na zapadni fronti in v Macedoniji, fizični sili Združenih držav in s submarinsko nevarnostjo. Bilo je mnogo vprašanj in Lloyd George je odgovarjal zelo detajlno. Govorilo se je tudi o notranjem položaju v Avstriji in Nemčiji.

Lloyd George je dejal med drugim — kakor se glasi uradno poročilo — da je vojni in gospodarski položaj zavezničev v primeri s položajem v centralnih državah veliko boljki. Pojasnil je, zakaj je bil vojni urad prisiljen povečati število rezervnih čet, in navedel je od meseca do meseca od lanskega avgusta ekzaktno število potopljenih ladij. Zelo je George potolažil poslance, ko je govoril o metodah za omejitve submarinskih napadov in povedal je številno novih parnikov, ki jih hoče zgraditi Anglija v prihodnjih dvanajstih mesecih. Dalje je rekel Lloyd George, da Anglija ne bo izstradana vsled submarinske blokade. Varčnost v živilih in pomnožen domači pridelek bo pomagal Angliji, da se bo lahko sama podpirala do leta 1918.

Bivši premier Asquith je rekel, da je bila tajna seja nepotrebna za to diskutiranje in je apeliral na Lloyd Georja, da naj objavi večji del svojega govora.

AMERIKA NE BO SKLEPALA SEPARATNEGA MIRU.

Washington, 11. maja. — Združene države ne bodo sklepale separatnega miru z Nemčijo. Amerika se je večeraj zavezala, da ostane v vojni z zavezniki do konca. V tem zmislu poroča državni deparment. Ni pa državni tajnik povedal, kakšen mora biti mir v oči ameriške vlade, znano pa je, da so cilji vlade zgrajeni na predsednikovi vojni poslanici, ki so padeci avtokracije in zajamčena svoboda za male narode. S tem pa še ni rečeno, da je vlada podpisala kakšno mirovno pogodbo z zavezniki, kajti take stvari potrjuje senatna zbornica.

V kratkem se vsi v Petrogradu važna vojna konferenca zavezničev in Združene države bodo tudi zastopane.

Državni deparment je danes prejel od provizorične vlade v Rusiji imena ruskih komisarjev, ki se pripravljajo na pot v Združene države. Komisija pride nekaj menda istočasno kakor ameriška v Rusijo.

Nabirajte naročnike za dnevnik "Prosveta"!

Nabirajte naročnike za dnevnik "Prosveta"!

Nemške čete se zaganjajo v Fresnoy.

Olenziva alijancev na Balkanu je pričela.

ZADNJE VESTI.

Washington, D. C., 11. maja. — Talijansko poslanstvo je dobilo poročilo, da so talijanske patrolne ladje potopile v Adriji trinajst avstrijskih potapljač v zadnjem tednu, Poročilo ne navaja detajlov. Štirikrat so talijanske potapljače prodrle v dračko lukno in so potopile štiri transportne ladje, naložene s potrebščinami in strelivom.

Kopenhagen, Dansko, 11. maja. — Iz govora v državnem zboru je poznati, da sta izgubljena dva znamenita poveljnika nemških potapljač, podpoveljnika Wagner in Buss. Pflieger, član nemškega centra, je v svojem govoru izrekel sožalje nad izgubo obeh poveljnikov.

London, 11. maja. — Ko je danes pričela seja poslanske zbornice, je bila seja proglašena za tajno.

London, 11. maja. — Nemške potapljače so potopile norveška parnika "Tiger" in "Leikanger" deset milj od severozapadnega špankega obrežja.

Washington, D. C. — Predsednik je imenoval sledeče državljane v komisijo, ki gre v Rusijo: Elihu Root, Cyrus McCormick iz Chicaga; C. R. Bertrun, bankir v New Yorku; Edward Russell, socialist; James Duncan, podpredsednik Ameriške delavske federacije; dr. John R. Mott glavni tajnik Y. M. C. A.; Charles Crane; generalmajor Hugh L. Scott, načelnik generalnega štaba v zvezni armadi; podadmiral James H. Glennoun.

ZAVEZNIŠKA OFENZIVA V FRANCIJI.

London, 11. maja. — Po današnjem uradnem poročilu se Nemci še vedno zaganjajo v angleške pozicije istočno od Arrasa, toda nikjer niso dosegli uspeha. Angleške čete trdno drže svoje nove pozicije in položaj v Fresnoy in Bullecourt je z malimi izjemami še vedno tak, kakor je bil pred štiriindvajsetimi urami. Artilerijski boji se vrše neprenehoma. General Maurice, šef vojnih operacij, je izjavil večeraj, da bo Anglija kmalu začela z novo ofenzivo na nekem drugem mestu.

Sinočnje uradno poročilo se glasi: Zjutraj smo nekoliko raztegnili našo bojno črto južno od reke Searpe. Opoldne je sovražnik pod zaščito močnega topniškega ognja ponovil protinapade na naše pozicije istočno od Bullecourta, ali naše čete so popolnoma odbile vse napade. Ravno tako brezuspešni so bili nemški protinapadi blizu Fresnoya. Avijatički so bili zelo aktivni in zrušili so na tla šest sovražniških eroplanov, medtem ko jih ni pogrešamo pet. Istočno od Gricourta in južno od reke Suhez pri Lensu smo okupirali del sovražne fronte s pomožnimi linijami. Zajeli smo tudi več ujetnikov.

Pariz, 11. maja. — Francoske čete so prejšnjo noč okupirale nemško pozicijo v okolišču Chevreuxa. Tako javlja danes vojni urad. Srditi nemški protinapadi so bili odbiti. Od 7. maja je bilo opaziti na fronti ob reki Aisne štiri sveže nemške divizije. To dokazuje, kako velike izgube imajo Nemci, če se poslužujejo rezerv v tako veliki meri.

Vojni urad je poročal sinoč: Severnoistočno od Soissons in na fronti Chemin des Damesa je bila danes vroča artilerijska bitka. Naše čete so izvrsile več detajlnih operacij, ki so bile uspešne. Severno od Saenay smo okupirali sistem zakopov in njeli 30 mož. V okolišču Dalje na 3. str. 1. kol.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izhaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Canada \$3 na leto, \$1.50 za pol leta in 70c za tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 za pol leta, \$1.13 za tri mesece.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Issued daily except Sunday and Holidays.

Owned by Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$3 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawndale 4635.

Datum v oglepaju n. pr. (Marca 31-17) poleg vašega imena in na slova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravilno, da se vam ne ustavi list.

RAZLIKA JE!

Danes še nimamo socialistične države na svetu. Tudi v Združenih državah še ni uveden socializem in delavci ne uživajo še tistih pravic, ki jim gredo po naravnem pravu. Delavci celo nimajo tistega, kar žele. Imamo tudi slabe zakone, ki jih je treba spremeniti ali popraviti.

Ali nekaj imamo v Združenih državah, kar v bolj zaostalih državah še nimajo. Tukaj imamo sredstvo, da si lahko zboljšamo svoje razmere, če se tega sredstva pametno poslužimo. Imamo volilno pravico. Ustava in postave nam dajejo pravico, da volimo vse javne uradnike, zastopnike v mestne, okrajne, državne in zvezne zastope. Pravico imamo tudi voliti najvišjega uradnika — predsednika Združenih držav.

Združene države so republika, v nji ne vlada cesar ali kralj, ki zapusti vladu svojemu sinu, da vlada zopet ljudstvo po božji milosti. Ljudstvo izvoli skozi volilne može predsednika in podpredsednika Združenih držav, druge javne uradnike in zastopnike v postavodajne zastope: v občinski in okrajni svet, v legislature in kongres, pa ljudstvo voli direktno.

V volilni borbi nastopajo politične stranke in vsaka ima svoj program. Republikanska in demokratična stranka sta buržoazni stranki. Obe zastopata kapitalistične interese, četudi se laskata delavcem, da zastopata njih interese. Prva zastopa interese multimilijonarjev in trustov, druga je zastopnica manjših kapitalističnih interesov, obe sta za ohranitev kapitalizma. Tretja stranka, ki nastopa v volilni borbi, je socialistična stranka. Ta stranka ima jasen in določen delavski program in njen končni cilj je socializem.

Volitve v Združenih državah so tajne. Nihče ne ve, kako je volilec glasoval in glas delavca in farmerja šteje ravnotoliko kot glas multimilijonarja. Vsak lahko glasuje po svojem prepričanju. Izreče se lahko za kapitalistične interese in kapitalizem, če glasuje za republikanske ali demokratične kandidate, pove pa lahko, da je za socialne delavske zakone v mejah današnje družbe in za socializem, če odda svoj glas za socialistične kandidate. Vsak državljan lahko glasuje po svojem prepričanju, nihče ne vidi in ve, kako glasuje, in zagadatelj ga tudi ne more prisiliti, da glasuje proti svojemu prepričanju. In kakor državljan glasuje, za katero stranko oddajo več glasov, taki so javni uradniki, zastopniki v postavodajnih zastopih in taka je tudi vlada.

Če ljudstvo odglasuje, da ostane kapitalizem z vsemi njegovi izrodki na krmilu, ga tudi ima. Ako ljudstvo glasuje, da hoče socialne delavske zakone in da je za presono kapitalistične družbe v socialistično, prične socializiranje človeške družbe kljub kapitalističnemu kričanju, ki končava vedno enako: "Mi smo proti socializmu in ne popustimo koščka od svojih gospodarskih pravic!"

Mnoge države so uvedle tudi žensko volilno pravico, referendum in inicijativo ali pravo direktne zakonodaje in odpoklice. Tem državam slede kmalu tudi druge države.

Delavec, ki je glasoval za ohranitev kapitalističnih razmer, je izgubil pravico, da zabavlja razmeram, za katere je sam glasoval. Glasoval je za kapitalizem in ima ga, čemu torej zabalja? Ravno to velja za inozemskega socialisti, ki se je sem priselil iz monarhije in ga nič ne zadržuje, da postane državljan, pa iz lastne malomarnosti ni postal državljan. Tak socialist je še bolj obzalovanja vreden kot nezaveden delavec-državljan, ki je v svoji nevednosti glasoval za kandidate buržoaznih strank. Vedel je, da je volilni listek orožje, s katerim si lahko delavstvo pribori politično moč. To resnico je pripovedoval drugim delavcem, a kljub temu je bil tako malomaren, da ni postal državljan, četudi ga ni nič oviralo, da vzame državljanske papirje.

Ali ni tak socialist bolj obzalovanja vreden kot nezaveden delavec, ki mogoče socializma ne pozna še po imenu?

Kriva sta pa le oba, da ne napredujemo tako hitro

v socialni zakonodaji, kot bi bilo treba ne le v interesu delavstva, ampak kot je živa potreba v korist vsega človeštva na svetu.

In to je ena razlik med ameriško republiko in nemško monarhijo, s katero so zdaj Združene države v vojni. Tam je vse nemški kajzer kljub temu, da je bilo pri državnozbornskih volitvah oddanih nad štiri milijone socialističnih glasov. Ženske volilne pravice ni v Nemčiji, v Prusiji je za pruski deželni zbor v veljavi še razredna volilna pravica, ki daje pruskim junkerjem politično premoč nad ljudstvom. Poleg nemškega kajzerja so v Nemčiji še drugi kralji in knezi po milosti božji, ki nimajo drugih zaslug za človeštvo, kot da so luč tega sveta zagledali v knežji palači. Na teh kraljevskih in knežjih dvorih se pehajo čete uniformiranih ljudi, ki ne proizvajajo in delajo, ampak le kratkočasijo ljudi, ki lažejo, da jih je Bog postavil, da vladajo in izkoriščajo nemško ljudstvo.

Kdor hoče videti razliko med nemškim cesarstvom in republiko, vidi, da bo moralo nemško ljudstvo prestati še hude boje, preden se osvodi kajzerizma in doseže to, kar ima ljudstvo v Združenih državah, če aliiranci ne premagajo kajzerja in ga odstavijo z vsemi kajzerskimi priveski.

Tudi v ameriški republiko ni prišla svoboda sama od sebe. Pogledati je treba le v zgodovino in prepričamo se, da je na tisoče vrlin Američanov padlo v revolucionarni vojni, še več tisocev pa v državljanski vojni, ki je odpravila telesno sužnost. Bili so možje, ki so žrtvovali svoje življenje, da pribore politično svobodo. Angleški kralj ni prišel in rekel: "No, Američani, svobodni ste!" Poslal je svoje vojake in mornarje, da ukrote puntarske Američane. In da se ni spoznala kraljeva želja, se je zahvaliti vrlim Američanom, ki so zagrabili za puške in so se pri Bunker Hillu postavili nasproti kraljevim najemnikom.

Tudi sužnodržci v južnih državah niso dejali: "Sužnji, prosti ste in greste lahko, kamor vas vodi vaša volja!" Ne, tega niso rekli, ampak padlo je na tisoče Američanov, da so sužnji postali svobodni.

Svobode ne prinaša nihče na krožniku, kjer vladajo kronani vladarji in sužnodržci. Tam je pot trnjeva do nje in posuta s tisočermi žrtvami.

Rekli smo, da v ameriški republiko ni vse tako, kot želimo. Povedali smo tudi, kje je iskati vzroke, da socialna zakonodaja ne napreduje, kot žele razredno zavedni delavci. In če kljub temu kdo trdi, da ni razlike med Nemčijo in ameriško republiko, ali da je celo več svobode v Nemčiji kot v ameriški republiko, si lahko pomaga. Piše naj v Washington po potni list in se poda v svet. Išče naj deželo, ki je enaka Nemčiji, ali naj pa gre v Nemčijo in kmalu se bo spomnil na Združene države.

Pot mu je odprta!

DOPISI.

Bishop, Pa. — V tujaknjši naselbini je umrl naš sobrat Dragotin Filipovič, dne 2. maja ob polnočnem uri zvečer. Bolehal je za vnetjem slepiča. Doma je ležal 3 tedne, ker je vedno upal, da bo okrevjal. Toda, ker le ni bilo bolje, se je podal v Pittsburgh v bolnišnico, kjer se je pustil operirati. Toda operacija mu ni nič pomagala, podlegel je tej bolezni. Doma je bil iz Srbije, kjer zapuščina mater. Pogreb se je vršil 4. maja v Bridgeville, Pa. Pripadal je društvu "V boj za svobodo", št. 203 SNPJ, katero društvo ga je izvolilo za tekoče leto za podpredsednika. Bil je član tudi društva J. S. Z. Na grob sta društvi položili krasne vence. Pri članih je bil zelo priljubljen in aploh pri vseh tujaknjših rojakih, kar znači obojuna vdeležba pri njegovem pogrebu.

Naj ti bude lahka tuja zemlja.
Član društva 203.

Collinwood, O. — Ljubi maj, krasni maj, konec zime je sedaj, smo peli en teden prej, ko smo se pripravljali na izlet pevskega društva "Soča" na Kastelevoe farne v Enelid, O. Toda ta dan ni bil "ljubi maj, krasni maj", ker je cel dan bil dež. Toda kljub slabemu vremenu se je izlet vršil prav povoljno. Na veselilnem prostoru se je sešla še precej velika množica ljudstva, ki je jako težko pričakovala začetek programa. Še celo iz daljnega Newburga je prišlo tamošnje pevsko društvo "Zvon", katero nas je tudi razveselilo s petjem. Izrekam jim v imenu pevskega društva "Soča" najtoplejšo zahvalo, ker so se odzvali našemu povabilu, kakor tudi vsemu občinstvu.

Tako so se sedaj menda zaključile veselice in dvoranih in začele se bodo v prosti naravi, kamor sedaj vsak raje pohiti, ker ima več užitka in zabave. Tretjo nedeljo v tem mesecu t. j. 20. t. b. imamo menda poslovilno praznovanje v Stokičevi dvorani, kjer priredi dramatično društvo "Naš dom" dramatično predstavo "Krivo prišč."

nik", igrokaz v petih dejanjih in 7 slikah. Igralci se prav pridno pripravljajo na to igro in upam, da bodo častno rešili svoje naloge. — V tujaknjši naselbini se je ustanovilo sokolsko telovadno društvo "Jadrani" s petdesetimi člani, katero namerava prirediti 27. maja t. l. sokolski plesni venček z zabavnim večerom v Stokičevi dvorani. Na to prireditev so vabljeni vsi rojaki iz tujaknjših naselbin v prvi vrsti seveda iz Collinwooda. Ako bode "Sokol" dobro podpiran, bode v kratkem nastopil na orodju in v kroju.

Omenil sem že enkrat nekaj glede tujaknjše katoliške šole. Sedaj še enkrat opozarjam tujaknjše stariše, naj nikar ne pošiljajo svoje otroke v to šolo, rajši jih pošiljajte v tujaknjše javne šole, kjer se desetkrat več nauče, kot pa v tej. Tukaj se drugega ne uče kot moliti. Pravijo, da je to slovenska šola, kar pa jaz ne verjamem, ker vem, da se ne uče prave slovenske. O zmožnosti učiteljev v tej šoli dvomin, da bi bili sposobni podučevati otroke. Poznam otroke, kateri pohajajo v javne šole, ko maj par mesecev in otroke, ki hodijo v to "slovensko" šolo več kot eno leto, in prvi znajo dvakrat toliko kot ti. Seveda ker jih v tej katoliški šoli drugega ne podučujejo kot moliti in stražijo s hudičjem. Tukaj v novi domovini se moramo bolj v praktičnih stvarih podučevati, kar nam koristi v našem življenju, ker nas tukaj nihče ne vpraša ali znaš moliti. Ampak tukaj te samo vprašajo, kaj znaš delati. Ni tako, kot je v starem kraju. Kar potrebujemo za naše življenje, to se moramo najprej učiti in potem šele druge stvari, ako imamo dovolj časa. Stariši pošiljajte svoje otroke raje v javno šolo, ker se veliko več in bolje uče, kot pa v tej katoliški šoli. In nikdar ne bode imeli kolektarja pred vratmi, kateremu morate plačevati vsaki mesec 50c od vsakega otroka, in zraven tega pa mora oni, kateri imate svoje hiše, še pri davku za javne šole plačevati. Za javne šole tako vsak davkoplačevalec mora plačati. Zakaj imeti dvakratne stroške sedaj, ko se mora na vsak cent gledati pri tej draginji.

Kakor se nekaj čuje, misli naš "prečastiti" prihodnje leto toliko časa moledovati, da bode postavil šolo, kakoršno imajo v Clevelandu. Opozarjam vse tujaknjše Slovence, nikar se ne dajte vjeti na limanice in si nakopati take stroške. Saj imamo izvrstne javne šole tukaj. Ako dobimo tako šolo, v kateri bodo duhovni imeli prvo besedo, bode imeli tudi vse druge stroške. Kaj se uče v takih katoliških šolah, vemo iz starega kraja, kjer se niso drugega učili, kot moliti, moliti in moliti, in vse druge neumnosti, katere v javnem življenju ne koristijo prav nič. Zato proč s takimi šolami, ki le škodujejo in ne koristijo.

John Matjašič.

Lakota v Turčiji.

Neka bogata grška rodbina, katere je malo pred vstopom Rumunije v vojno prišla v Italijo, je podala žalostno sliko življenja v Carigradu. Omenjena rodbina je za časa vojne prepotovala Srbijo, Bolgarijo, Avstrijo radi neke važne politične misije.

Ta rodbina pripoveduje, da je Dunaj v primeri s Carigradom žitnica. V Carigradu resnično umirajo ljudje radi lakote. Avstriji prinašajo velike stvari, dočim v Turčiji vsega. Poskušali so vpeljati kruhne, mesne in druge karte, toda zastoj. Prebivalci se niti brigali niso zato. In to radi tega, ker oblasti niti sami ne vedo, koliko prebivalstva je v Carigradu, ker niti enkrat niso imeli natančnega štetja ljudstva.

Nemogoče je Turku dopovedati, da mora imeti karto, da zamore kupiti živež.

Turške žitnice so večinoma prazne. Največ žita, katerega pride-lujejo, prodajo v Nemčijo in Avstrijo. Mnogo tednov smo uživali kruh, kateri je dišal po petroleju. Ko so Angleži zapustili Galipoli in pustili mnogo žita, so vsega polili s petrolejem, da ni bil vžiten. Ako pa kdo misli, da tega kruha nismo uživali, se pač moti. Kajti primorani smo bili, ker nismo drugega imeli. Ko nam je pošla ta zaloga, in več tednov nobenega kruha ni bilo, smo jako pogrešali takozvani "angleški" kruh.

Kozje in konjsko meso uživajo samo bogatini. Kakor Turci ljubi kavo in čibuk, tako tudi brez mesa ne more živeti. Sladkor stane sedaj en funt \$1.40 na kava en funt \$1.50. Bosporski ribiči so radi mihi morali opustiti ribolovstvo, in raditega so ribe redka prikazane v Carigradu. V lanskem juliju so ženske oropale nekatere trgovine in pekarnice v predmestju Galata in Pera. Radi tega je bila vlada prisiljena nekaj ukreniti. Konfiscirala je vse zaloge riža, sladkorja in krompirja in ga prodajala po zmernih cenah ljudem.

Kakor življenjskih potrebščin tako ali pa še bolj primanjkuje kuriva v Carigradu. Črna premoga niti dobiti ni. Kar je bilo premoga v Carigradu, je vlada vsega zaplenila za železnice, vojne ladje, tovarne za streljivo in za električne naprave. Še električne naprave so morali ustaviti radi pomanjkanja premoga. Carigrad je bil dolgo časa v temnem in ljudje so morali z koboš vred iti spat. Ljudje si kurijo z rujavim premogom, kateri je pa zelo drag, ali pa s petrolejem, katerega quart stane \$2.

Premog dobivajo iz neke luke v Mali Aziji, katero pa Rusi večkrat bombardirajo, tako da se promet in uvaževanje premoga jako neredno vrši, in večkrat ruski podmorski čolni kako ladjo za premogom potopijo. Ako bodejo Rusi še tako dalje vodili blokado, bo lakota v Turčiji neznosna.

Širom Amerike.

AMERIŠKI IZVOZ SE JE POVEČAL VKLJUB BLOKADI.

Washington, 11. maja. — Trgovski department javlja, da je izvoz ameriškega blaga v inozemstvo v marec prekašal februarjski izvoz; vrednosti 27 milijonov dolarjev; bil je pa za 90 milijonov dolarjev manjši kakor v januarju. Statistični podatki za mesec april še niso sestavljeni.

Vsega blaga se je izvozilo v marec za \$553,000,000, samo v Evropo pa za 354,000,000, dočim se je izvozilo v februarju za \$467,000,000. Izvoz v južno Ameriko je narasel v marec od 17 do 22 milijonov in v Azijo od 31 do 56 milijonov dolarjev vrednosti blaga.

Nevarne tekočine je imel v posesti.
Iz St. Louisa poročajo, da je nekdo neki Čeh z imenom John A. K... aujoče na 2827 Arsenal v... tiran. Ta ženska je izpovedala, da ima Čeh v svoji sobi veliko razstrelnih snovi, s katerimi bi razstreliti celo mesto. Ko je policija prišla v njegovo sobo, je našla dve prazni steklenici, ki sta dišali po nitrocidu in glycerinu, zraven tega še dva nabasana samokresna in tri škatlje nabojev. Arretirala ga ob treh zjutraj, ko se je v svoji sobi pripetila mala eksplozija, pri kateri pa ni bil nihče škodovan. — To tekočino so pretočili jako varno v steklenice in jih neprodušno zamaknili ter postavili na okno. Pri zamaknjanju je ujetnik izpovedal, da je to tekočino rabil pri izdelovanju raznega orodja v tovarni. Da se je pa v njegovem stanovanju pripetila eksplozija je po njegovem mnenju vzrok ta, ker so bile steklenice zamašene. — Ker je Čeh in podanik Avstrije, mu ne bode treba zagovarjati pred sodnikom, ker je imel orožje in razstrelne snovi v posesti, ker ta narada ne ljubi le za podanike iz nemške države. Zagovarjati se bode pa veddarle moral pred zveznimi oblastmi, ker je imel te nevarne snovi v svoji sobi, kar je nevarno za občeno varnost.

Obsojen na smrt, ker je umoril svojo ženo.

V Salt Lake City, Utah, je bil pred tamošnjim sodiščem spomnil krivim Howard de Weese, da je umoril svojo ženo. Obsojen je bil radi umora prve vrste.

Obsojba se bode izvršila 15. maja in sedaj so mu dali na izbilo, ali je raje obesen ali ustreljen.

Krompir kot nadomestilo za žito.

V Fort Worth, Tex., je bil od policijskega sodnika Parkija obsojen farmer F. P. Jamieson na globo \$10 radi pijanosti. Ta je rekel, na nima denarja pri sebi, ko samo tri krompirje. Sodnik je vzel te krompirje mesto druge globo in farmer je bil opravičen.

Največji prostovoljec

Pri naborni komisiji v Grand Junction, Colo., je prišel pred naborno komisijo Beryl Blackwell in se prostovoljno ponudil "Stiču Samu" v službo. Toda naborna komisija ga ni hotela sprejeti, mornarico radi njegove izredne velikosti. On meri 6 čevljev in 7 palev. Tehta 192 funtov, star je pa šele 18 let.

Ker je bil pred naborno komisijo za mornarico izvržen, se hotel ponudil v armado. Tukaj upa, da bode sprejet.

VESTI IZ CHICAGO.

Ujetnik vseh detektivov.

Detektivski ražent Peter Prer iz Regina, Sask, je bil od oblasti poslan v Indianapolis z naročilom, da tam vjame nekega ponarejenega čekov z imenom Kenneth King. Čez nekaj časa ga res izsledil, arretira in ga spremi v Chicago. K priklada v mesto, prost Kenneth King detektiva, naj mu dovolji, da gre v salun na čašo piva. Ker je bil sam tudi žejen, mu dovolji, da gresta v bližnji salun. V salonu značne detektiv govoriti z nastankom. Pogovor se je bolj razvijal, in Prer ni več mislil na svojega ujetnika. Ko se čez nekaj časa pome po njem, ga ni bilo več. To je med pogovorom izginil brez sledi. Detektiv je vso stvar naznanil policiji.

Orožje so kradli iz skladišča.

Policija je arretirala tri osebe, katere so kradle orožje iz zveznega skladišča. Ti so: Horace Kern, znan pod imenom "State Street Slim", John Cummings in George Muray. Vsi trije se bodo morali zagovarjati pred zveznim sodnikom.

Ogleduh prijet.

Policija je arretirala nekoga Hans Halle, ker je na smu da ogleduh.

Našli so truplo.

Iz jezera so potegnili truplo nekoga neznanca, kateri je imel hiti star okoli 30 let. Umrli je 3. čevljev in 6 palev visok. Truplo so prepeljali v okrajno zdravnišnico.

Vesti z evropskega bojišča.

(Nadaljevanje iz prve strani)
Chevreux so Nemci ponovno kusi vzeti nam pozicije, ki so...

Hinderja. Nemški razruševalci so drveli z veliko hitrostjo proti belgijskemu obrežju in na obeh straneh so drle za njimi angleške križarke...

Razne iz inozemstva.

London, 11. maja. — Reuterjev poročevalec javlja iz Petrograda, da krajevni eksekutivni odbor delavskih in vojaških zastopnikov v Moskvi nasprotuje agitaciji za koalicijsko vlado...

of Paris, na Sredozemskem morju. Potopila ga je submarinka. Na parniku je bilo 266 potnikov in...

Ameriške vesti.

Philadelphia, Pa. — Kapitan Forsyth, ki zapoveduje škuni, ki je ravnokar pripeljal v pristan, pripoveduje tale zanimiv dogodek: "S škuno sem priplul iz Buenos Airesa v Bordeaux na Francosko..."

REGISTRACIJA PRIČENJA 31. MAJA.

Indianapolis, Ind. — Registracija volitev za okraj Marion pričena za jezenske volitve dne 31. maja in traja do 20. avgusta. Lokal za registracijo bo na sodišču (Court House) in bo odprt vsak dan izveniš ob nedeljah od osmih zjutraj do petih popoldne...

DRAGE DIVJE RACE.

Albany, N. J. — Henry C. Phipps je plačal državni komisiji za konzervacijo \$15,000 denarne globe, kjer je lovil divje rase na njegovem posestvu v Wantaghu, L. S. Čuvaji, ki so preiskali njegovo posestvo, so zaplenili 442 živih črnih rac, 25 mrtvih črnih rac, pet rac z ozkim repom in eno gozdno raso.

ZVEZNA VLADA IZDA SVOJ LIST.

Washington, D. C. — Zvezna vlada je pričela izdajati svoj list. Prva številka "Official Bulletin" pravi, da bo list obveščal javnost o vojni in vladnih dejanjih. List bo izhajal dnevno.

DVA MESECA JEČE, KER JE PRETEPEL SVOJO ŽENO.

Camden, N. J. — 40letnega cigana Peter Georgea so pripeljali na sodišče, ker je pretepel svojo ženo. Cigan je dejal pred sodnikom: "To ženo sem kupil ravno tako za \$500 v zlatu, kakor če bi kupil govedo. Lahko ravnam z njo, kot me je volja." Sodnik mu je odgovoril: "To je mogoče vaše vrste zakon, ali zakon v tej državi celo prepoveduje pretepati govedo, in obsojil je cigana na dva meseca v okrajno ječo." Peter George je glavar ciganske tolpe.

RADI NESREČNE LJUBEZNI PROSTOVOLJNO V SMRT.

New York, N. Y. — Gđa. Ella Mandel, stara 19 let, je izpila karbolno kislino, ker se je sprla s svojim ljubčkom Charles Bryjem, električarjem pri Otis Elevator kompaniji. Perry je izpovedal mlilškemu ogledniku, da pozna dekleta 18 mesecev, ki je pa vedno vanj šla, naj jo poroči. Srečala ga je na ulici in dala mu je hotela neko pisanost obvestilo, ker ni hotel sprejeti obvestila, je šla domov in izpila strup.

ACKERMAN PRAVI, DA MORAJO ZDRUŽENE DRŽAVE TRDO UDARITI PO KAJZERJU.

Richmond, Ind. — Carl W. Ackerman, bivši časnikarski poročevalec "Združenega tiska" v Berlinu, je dejal na javnem shodu, da morajo Združene države hitro in trdo udariti po kajzerju. Vojaški oblastniki varajo nemško ljudstvo in dokler nemško ljudstvo ne spozna te prevare, ostane zvesto kajzerju. "Kajzer ne bo odstopil prostovoljno", je rekel Ackerman, "in ljudstvo ne bo zahtevalo, da odstopi, dokler mu resne ne odpre oči, da spozna prevaro".

RUDARJI SO ODKLONILI PONUDBO.

Dubois, Pa. — Zastopniki, ki zastopajo rudarje in premogovno polju mehkega premoga, v distriktu št. 2, so odklonili ponudbo operatorjev. Zastopniki izjavljajo, da ne privolijo 33 in jedno tretjino povznanja mezde, da rudarji zastavkajo. V tem distriktu je 50,000 organiziranih rudarjev v U. M. W. of A.

Potrebujemo ženske, da se izučijo za bolniške strelnice (Hospital Nurses.)

Razred za poučevanje o sedanjih potrebnih važnih predmetih prične, dne 15. maja in 1. junija t. l. Po dokončanih študijah se vam jamčijo že pripravljene službe v najboljših ehikahskih bolnišnicah. Za pojasnila pišite na naslov: Chicago Seminar of Science, Office 316-53 Jackson Blvd., Telefon, Wabash 5593.

POROKA NA JADERNICI SREDI MORJA.

Philadelphia, Pa. — Kapitan Forsyth, ki zapoveduje škuni, ki je ravnokar pripeljal v pristan, pripoveduje tale zanimiv dogodek: "S škuno sem priplul iz Buenos Airesa v Bordeaux na Francosko. Tukaj sem dobil nalog, da odjadram v Združene države. Čakal sem več dni, ko dobim za kuharja Axel Olsena, 19letnega Danea. Ko je bil Olsen tri dni na ladji, dobim obisk policije, ki je dejala, da imam na ladji skratega francoskega dekleta. Policija je preiskala škuno in našla nič sumljivega. Pri odhodu se je opravičila, da me je nadlegovala." Bili smo na morju že mesec dni in nekega dne se začudim, ko vidim na krovu hoditi goimold mlađega in lepega francoskega dekleta. Izvedel sem, da je deklet, ki so jo iskali detektivji. Dekle je doma iz Marselliesa, ime ji je Lucienne Gorin. Njeni starši so nasprotovali poroki z mladim danskim fantom in pobegnila sta v Bordeaux, kjer je Olsen dobil službo kuharja na ladji. Čakal je na ugodno priliko, da je vtihotapil dekleta na ladjo in potem jo je skrtil v velkem zaboju, ki je ležal na dnu skladišča. Vsaki dan ji je prinesel dvakrat hrane in ponoči jo je vzel na krov, da se je navzila svežega zraka. Poslal sem po Olsena in mu povedal, da naselniška oblast ne bo dovolila stopiti dekletu na suho. Bila sta oba potrita. V tem trenutku sem se sponjil, da ml ameriške postave dajejo pravico, da ju poročim. Povedal sem moštvo, da bo v pol ure poroka na ladji. Morarji so z veseljem vzklikom pozdravili nevesto in takoj so pričeli okraševati ladjo. Ko so bile vse priprave končane, sem ju poročil.

JESENSKI KROMPIR PO DOLARJU BUŠELJ.

South, Bend, Ind. — Cena krompirja je v South Bendu in Mishawaki padla, dasiravno so nekateri groceristi hoteli prodajati krompir po \$4 bušelj, so ga drugi prodajali po \$2.98. Nov krompir iz Floride in ker farmarji ponujajo star krompir na prodaj, je učinkovalo na cene. Farmarji ponujajo jesenski krompir po dolarju bušelj.

JEZERO LAVE SE VZDIGUJE.

Honolulu, Hawaii. — Vulkanično jezero v ognjeniku Kilauea se hitro dviga proti robu žrela. Če notranje sile ne vstvarijo dvigajoče lave, se razlije kmalu po pobočjih vulkana. V januarju se je lava dvigala 45 čevljev do roba in na to je nastala reakcija. Lava je zopet padla za 200 čevljev in zdaj se vzdiguje.

BLAZNEŽ — POŽIGALEC.

Fort Wayne, Ind. — 36letnega Silasa Harolda so izpustili pred štirinajstimi dnevi iz blaznice. Ko je prišel iz blaznice, se ga je prijela bolezen, da mora požgati domov svojim sorodnikom. V kratkem času je zapalil šes tdomov. Zažgal je celo hlev svoji materi. Končno so ga prijeli in zapeli. Najbrže ga oddajo zopet v blaznico.

ZDRUŽENE DRŽAVE SO ZASEGLE RUDNIK.

Johnstown, Pa. — Zvezna vlada je prevzela rudnik Stineman Coal kompanije. Vojakl stoje pri rudniku. Kompanijskim uradnikom je bilo povedano, naj ne govorijo o kopanju premoga in kam je namenjen. Tri sto rudarjev je zastavkalo, da si pribore 33 in eno tretjino povznanja mezde.

VEZNIŠKA OFENZIVA NA BALKANU.

London, 11. maja. — Dolgo pričakovana ofenziva zaveznikov v sedoniji pod vrhovnim vodstvom generala Sarralla se je končala. Vročji boji se že vršijo splošnem je ofenziva komaj v začetnih stopnjah. Iz Berlina izjavljajo, da tako hudih bojev še bilo na balkanski fronti, in pravi, da so bili zavezniški napadi iz uspeha. Zavezniško poveljništvo javlja, da so Angleži napadli štiri milje dolgi fronti južno od Doiranskega jezera in napirali eno miljo zakopov, privaja pa, da so morali Angleži svoje ostaviti spričo ljutih pro-padov.

V NEMOJJI SE NE SME PISATI O PORAZIH.

Bern, Švica, 11. maja. — Vladne oblasti na Bavarskem so razglasile, da bo kaznovan z zaporom in globo vsakdo, ki bo pisal ali govoril o porazih nemških čet na bojišču, kajti take "neresnične" vesti povzročajo strah med ljudstvom. "Neprestane govornice o nemških porazih na zapadni fronti so prisilile oblasti, da so razglasile omenjeno grožnjo.

FRANCIJA POTREBUJE 200.000 MOŽ TAKOJ.

London, 11. maja. — Vojni korespondent lista "Times" piše, da Francija potrebuje militaristične pomoči iz Amerike v najkrajšem času. Vprašanje, kdaj in koliko vojaštva pošlje Amerika na fronto, zavisi od Amerike same, toda važno je to, da Francija potrebuje vojaštva brez odloga. "Najboljše bi bilo — piše korespondent — da pošljejo Združene države takoj najmanj 200.000 mož na Francosko, kjer se bi vežbali v franc. armadi, čim pridejo tamkaj. Francija ne more čakati do prihodnjega leta na ameriške čete, ko jih pa potrebuje za letošnjo ofenzivo."

KAJZER TAJI, DA JE BIL NAPANEN.

Haag, 11. maja. — Iz Berlina javljajo uradno, da ni res, da bi bil kdo streljal na kajzerja Viljema na berlinski ulici, kakor je bilo poročano pred nekaj dnevi. Poročilo je izšlo iz Curiha v Švici, od koder je bilo brojavljeno v Rim in Pariz.

VELIKA IZGUBA ŽIVLJENJ NA MORJU.

Philadelphia, Pa. 11. maja. — Marcus Hook, ki je prišel večeraj z belgijskim parnikom za olje "Kasbekom" pripoveduje, da je bil v prvi polovici aprila potopljen velik angleški parnik "City of Paris" na Sredozemskem morju. Potopila ga je submarinka. Na parniku je bilo 266 potnikov in...

Slovenska Narodna Podporna Jednota
Ustanovljena 9. aprila 1904.
Inkorp. 17. junija 1907 v drž. Illinois.
GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.
UPRAVNI ODBOR:
Predsednik: Paha Vegrš, box 290, La Salle, Ill.
I. Podpredsednik: J. Bratkovič, R. P. D. 4, box 86, Girard, Kans.
II. Podpredsednik: Jožef Kubelj, 9409 Ewing ave., So. Chicago, Ill.
Tajnik: John Verderbar, 2708 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Cicero, Ill.
Zapisnikar: John Molek, 4008 W. 21st St., Chicago, Ill.
NADZORNI ODBEK:
Jože Ambrožič, 351 box, Canonsburg, Pa.
Paul Berger, 741-1st St., La Salle, Ill.
F. S. Taucher, 674 Ahsay Ave., Rockspring, „Wyo.
POROTNI ODBEK:
Anton Hrašč, 811-95th Ave., New Duluth, Minn.
Jože Radišek, 679 box, Smithton, Pa.
Rudolf Pieteršek, 436 box, Bridgeville, Pa.
Jakob Miklavčič, L. Box 3, Willock, Pa.
UREDNIK "PROSVETE":
Jože Zavertnik.
VRHOVNI ZDRAVNIK:
F. J. Kern, M. D., 6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
VSE DENARNE ZADEVE IN STVARI, ki so tičejo gl. upravnega odbora in S. N. P. J. naj se pošiljajo na naslov:
JOHN VERDERBAR, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
PRITOŽBE GLEDE GENERALNEGA POSLOVANJA se pošiljajo na naslov:
JOŽE AMBROŽIČ, Box 351, Canonsburg, Pa.
ZADEVE PREPIRLJIVE VSEBINE, ki sta jih rešili prva in druga instanca, se pošiljajo na naslov:
ANTON HRAŠT, 811 - 95th Ave., New Duluth, Minn.
VSI DOPISI, razprave, članki, naznanila itd. na "Prosveto" se pošiljajo na naslov:
UREDNIŠTVO "PROSVETE", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Illinois.
VSE UPRAVNIŠKE STVARI, naročila, oglasi, se pošiljajo na naslov:
UPRAVNIŠTVO "PROSVETE", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
V korespondenci s tujiništvom S. N. P. J. uredništvom in upravištvom "Prosvete" ne rabite imen uradnikov, marveč napišite naslov, ko je to naveden ako želite, da bo vsaka stvar hitro rešena.
Seje glavnega upravnega odbora se vršijo vsako prvo sredo in tretji četrtak v mesecu. Začetek ob eni uri popoldne.

FARMA NA PRODAJ.
Na prodaj je 40 akrov obsega-joča farma. Kdor rojakov želi kupiti 40 akrov dobre zemlje ima tukaj lepo priliko. Nova hiša, hlev, dva konja, ena krava, kokoši in vse potrebno kmetijsko orodje je zraven in je prav blizu mesta. Ako kdo rojakov želi natančnega pojanisla, nas se obrne pismeno ali pa osebno do mene.
Frank Čeb, R. R. 2 box 86, Grand Haven, Mich.
ROBERT W. LAYER ARCHITECT
118 N. La Salle St., Chicago,
ki je izdelal načrt za gl. urad S. N. P. J. se priporoča Slo- vencem za izdelovanje stavbinskih načrtov.
Tel. Franklin 5501
TEL. NA DOMU AUSTIN 55003

NORTH SIDE STATE BANK
ROCK SPRINGS, WYO.
IMA KAPITALA IN REZERVE \$100,000.00
Je izredno pripravljen in opremljen za poslovanje s SLOVENCI, HRVATI, SLOVAKI in drugimi SLOVANI
Mi pošljamo denar valim prijateljem v staro domovino po najnižjih cenah.
Plačujemo 4 odstotne obresti na bančne vloge.
MOČNA, KONZERVATIVNA IN NAPREDNA INSTITUCIJA.

POZOR! POZOR!
Popolna priprava za tiskanjenaslovov, podpisov, imen in sploh vsega, kar spada v tiskovno stroko. — Sestoji iz: 254 finih gumijastih črk, posodo za namakalno maso, priprava za dviganje in sestavljanje, držaja in drugih potrebščin.
Patent, ki ga imam v zalogi, je najnovejši, in stane \$1.60 s poštnino.
Sprejemam tudi naročila za vsakovrstne štambilje.
OTTO PEZDIR
Box 1611 New York, N. Y.

Slovensko-Hrvatski Pogrebniš i balzamovač
Naš pogrebniški urad je urejen z vsemi potrebščinami za POGREBNE SPREVODE.
Posebno za društva in za one, ki nimajo prostora v svoji hiši za pokojnika, imam lepo svojo kapelo. Avtomobil in kočija se dobe pri meni vsak čas. Se pripravim
Jožef Pavlak, lastnik
Tel.: Canal 5903
962 W. 18th St. Chicago, Ill.

NEGUJTE SVOJE LASE
Uspešno zdravstveno zdravljenje brezplačno ZA STARE IN MLADE OBEH SPOLOV
All vam stanejo lasje? All vam lasje postanejo prahom? All so vaši lasje suhi, razpadajo ali lupijo? All imate luske, vse vrste glave ali imate izpadanje? All ste plešasti ali pa postajate plešati?
Ako trpite od katere koli imenovane bolezni, privedite se k naši zdravici, ker vsako odlašanje je lahko nevarno. Pišite takoj po našo ilustrirano knjigo "Rešnica z lasem" (napisana po slovenskem evropskem specialistu)
PROSTO ZDRAVLJENJE
Mi vam bomo pripravili na naše lastne stroške, da zdravljeno s "Calveolom" ostavi stežek. (Vaš kupon priložite pismu.)
UNION LABORATORY, BOX 445, UNION, N. Y.
Priloge vam pošljem 19 centov v pomoč za poštno stroške. Prosim pošljite mi takoj svojo \$1.00 (vključno št. 1 in številko "Rešnica z lasem"). (Vaš kupon priložite pismu.)

